

טיוטת חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] (תיקון מס'... והוראת שעה), התשפ"ד-2024 -
הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] (תיקון מס'... והוראת שעה), התשפ"ד-2024 (להלן: "הצעת החוק"), המצ"ב, בכפוף לאמור בסעיף 3 סיפה.
- ב. גובה התגמולים המיוחדים כמפורט בהצעת החוק האמורה ייקבע בהסכמה של שר הביטחון ושר האוצר.
- ג. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק, בנוסח שיוסכם בין משרד הביטחון לבין משרד האוצר ומשרד המשפטים.
- ד. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת לפטור מתקופת ההנחה של הצעת החוק.

דברי הסבר

מוצע לקבוע בחוק את תקופת שירות החובה לגברים, כהסדר קבע, על 32 חודשים. כן מוצע, כי משך השירות של יוצאי-צבא גברים יותאם למערכים, ליחידות, למקצועות ולתפקידים בהם הם משרתים. ברירת המחדל הינה כאמור כי יוצא-צבא גבר יהיה חייב בתקופת שירות בת 32 חודשים, ואולם שר הביטחון יקבע, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות, מקצועות ותפקידים שמשך השירות בהם יהיה קצר יותר, ובלבד שמשך השירות כאמור לא יפחת מ-28 חודשים. במסגרת הצו, שר הביטחון יקבע, בהיוועצות עם שר האוצר, יעדים למשך השירות הממוצע.

עוד מוצע, במסגרת הסדר הקבע האמור, לקבוע כי מי שיידרש לתקופת שירות העולה על 28 חודשים, יקבל, בעד החודש ה-29 לשירותו ואילך, תגמול נוסף שישולם מעבר לכל התשלומים המשולמים מכוח פקודות הצבא, בכפוף לחריגים המפורטים בהצעת החוק. התגמול הנוסף מיועד לתגמל את המשרתים שיידרשו לשירות ארוך יותר, בהתאם למערכים, ליחידות, למקצועות ולתפקידים בהם הם מוצבים, ולהביע הוקרה מיוחדת על שירותם.

בנוסף, לאור צרכי צה"ל העדכניים, בעקבות אירועי השבעה באוקטובר 2023 ומלחמת "חרבות ברזל", מוצע לקבוע, כהוראת שעה לתקופה של 5 שנים מיום כניסת החוק לתוקף, כי תקופת השירות המירבית לגברים תהיה 36 חודשים ותקופת השירות המזערית תהיה 32 חודשים. בהתאם, ייקבע בצו משך שירות ממוצע בתקופת בהוראת השעה.

עוד מוצע לקבוע כי מי שיידרש לשרת תקופת שירות העולה על 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), יקבל, בעד תקופת השירות שמהחודש ה-29 לשירותו (או מהחודש ה-33 לשירותו בתקופת הוראת השעה) ועד תום שירותו הסדיר, תגמול שישתלם בנוסף על דמי הקיום המשולמים מכוח פקודות הצבא. זאת, כהוקרה על שירותו ובמטרה לצמצם את אי השוויון הגלום בקביעתן של תקופות שירות שונות. לעניין זה, מוצע בסעיף 2 להצעת ההחלטה כי גובה התגמולים המיוחדים כמפורט בהצעת החוק ייקבע בהסכמה של שר הביטחון עם שר האוצר.

הארכת השירות הסדיר במסגרת הוראת השעה נדרשת, באופן מידי, לשם עמידה ביעדי צה"ל לשם מתן מענה לצרכי הביטחון הקיימים. הערכת הצורך במשאבי כוח אדם עודכנה בעקבות אירועי השבעה באוקטובר 2023, במבט צופה עתיד, ובהיבטי בנין כוח נוכח צרכי הביטחון המיידים מעבר לתקופת מלחמת "חרבות ברזל"; לעניין זה, ובהתייחס להצעת החוק לתיקון חוק שירות ביטחון הנדונה בימים אלה בכנסת, ואשר מתייחסת לשילובם של תלמידי ישיבות שתורתם אמנותם, הרי שגיוסם של תלמידי ישיבות כאמור, תהליך שמערכת הביטחון עמלה עליו בימים אלה, לא יספיק כדי לתת מענה לצרכים הביטחוניים המיידים כאמור.

יובהר, כי נוסחה הסופי של הצעת החוק ייקבע בהסכמה עם משרד האוצר.

נתונים כלכליים, תקציב, וההשפעה על משק המדינה

המצב החוקי כיום, הוא שירות חובה של 30 חודשים לגבר המתגייס החל מיום 1 ביולי 2024 (המתגייס לפי סעיף 15(1) לחוק שירות בטחון). ככל שישמר ממוצע שירות של 30 חודשים (בין סך המשרתים בשירות מקוצר ובין סך המשרתים בשירות ארוך), אז העלות המשקית של ההצעה (במנותק מעלותה התקציבית של ההצעה עקב התגמול למי ששירותם הוא ארוך) תהיה ללא שינוי מהמצב הקיים. אם ממוצע השירות יעלה על 30 חודשים הרי שלהצעת החוק עלות המשקית הנאמדת בכ-1.1 מיליארדי ש"ח לכל חודש שירות, ואם ממוצע השירות יפחת מ-30 חודשים אזי מודל השירות הדיפרנציאלי יביא להתייעלות משקית בהיקף דומה. ההתייעלות תבוא על ידי כך שיתאפשר שחרורם המוקדם של חיילים שאין צורך בשירותם למשך כל תקופת שירות הסדיר הרגילה הקבועה בחוק. לאור השפעתו הכלכלית המשמעותית של ממוצע השירות, מוצע לקבוע בחוק שהוא ייקבע בצו וידווח על העמידה בו לועדת חוץ ובטחון, באופן שיאפשר לוודא שהארכת משך השירות מתמקדת בסוגי חיילים שבהם קיים מחסור.

יחד עם זאת, בשל הפגיעה בשוויון בין מי שיידרש לשרת את מלוא התקופה ובין מי שישוחרר לאחר תקופה קצרה יותר, מוצע לתגמל את המשרתים שיידרשו לשירות ארוך יותר, ולכך עלות תקציבית שתגזור ממספר המשרתים כאמור וממשך שירותם.

לענין שנת 2024, מלחמת חרבות ברזל מחייבת הארכה של השירות הסדיר, דבר שהתבצע עד כה באמצעות גיוס חירום לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 ("צווי 8"); לפיכך, אישור החוק, גם בהתחשב בתוספת התגמול שתינתן למשרתים, צפוי להביא לחיסכון תקציבי של כ-0.3 מיליארד ש"ח ביחס למצב זה בשנת 2024.

ואולם לענין השנים 2025-2027 (שנות הנומרטור), סך של 1.4 מיליארד ש"ח בכל שנה נכלל בתכנית התלת שנתית לשנים 2025-2027 שלפי סעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

הצעת החוק מובאת לאישור הממשלה לאחר סיכום שהתקבל בוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי בישיבתה מיום 11 ביולי 2024.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: 07 חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון.

מגיש: שר הביטחון

ח' בתמוז התשפ"ד
14 ביולי 2024

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] (תיקון מס' והוראת שעה), התשפ"ד-2024

ב. מטרת החוק המוצע, והצורך בו

מוצע לקבוע את תקופת שירות החובה לגברים, כהסדר קבע, על 32 חודשים. כן מוצע, כי משך השירות של יוצאי-צבא גברים יותאם למערכים, ליחידות, למקצועות ולתפקידים בהם הם משרתים. ברירת המחל הינה כאמור כי יוצא-צבא גבר יהיה חייב בתקופת שירות בת 32 חודשים, ואולם שר הביטחון יקבע, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות, מקצועות ותפקידים שמשך השירות בהם יהיה קצר יותר, ובלבד שמשך השירות כאמור לא יפחת מ-28 חודשים. במסגרת הצו, שר הביטחון יקבע, בהיועצות עם שר האוצר, יעדים למשך השירות הממוצע החל משנת 2027 ואילך.

עוד מוצע, במסגרת הסדר הקבע האמור, לקבוע כי מי שיידרש לתקופת שירות העולה על 28 חודשים, יקבל, החל מהחודש ה-29 לשירותו, תגמול נוסף שישולם מעבר לכל התשלומים המשולמים מכוח פקודות הצבא, בכפוף לתריגים המפורטים בהצעת החוק. התגמול הנוסף מיועד לתגמל את המשרתים שיידרשו לשירות ארוך יותר, במערכים, ביחידות, במקצועות ובתפקידים בהם הם מוצבים, ולהביע הוקרה מיוחדת על שירותם.

בנוסף, לאור צרכי צה"ל העדכניים, בעקבות אירועי השבעה באוקטובר 2023 ומלחמת "חרבות ברזל", מוצע לקבוע, כהוראת שעה לתקופה של 5 שנים מיום כניסת החוק לתוקף, כי תקופת השירות המירבית לגברים תהיה 36 חודשים ותקופת השירות המזערית תהיה 32 חודשים.

מוצע לקבוע, כי הצעת החוק תחול באופן מיידי, בתחולה אקטיבית, גם על יוצא צבא שיהיה בשירות סדיר ביום התחילה; ואולם יוצא צבא שהיה בשירות סדיר כאמור ושירותו ויוארך ל-36 חודשים, יקבל תגמול בעד התקופה הנוספת אותה יידרש לשרת בעקבות התיקון, כפי שייקבע בפקודות הצבא.

יובהר, כי הארכת השירות הסדיר במסגרת הוראת השעה נדרשת, באופן מיידי, לצורך עמידה ביעדי צה"ל ומתן מענה לצרכי הביטחון הקיימים. הערכת הצורך במשאבי כוח אדם עודכנה בעקבות אירועי השבעה באוקטובר 2023, במבט צופה עתיד, ובהיבטי בנין כוח נוכח צרכי הביטחון המיידיים מעבר לתקופת מלחמת "חרבות ברזל"; לעניין זה, ובהתייחס להצעת החוק לתיקון חוק שירות ביטחון הנדונה בימים אלה בכנסת, ואשר מתייחסת לשילובם של תלמידי ישיבות שתורתם אמנותם, הרי שגיוסם של תלמידי ישיבות כאמור, תהליך שמערכת הביטחון עמלה עליו בימים אלה, לא יספיק כדי לתת מענה

לצרכים הביטחוניים המיידים כאמור.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקן סעיף 15 לחוק, ואחריו יתווסף סעיף 15א; תיקבע הוראת שעה ל-5 שנים במסגרתה תהיה תקופת שירות הסדיר ארוכה יותר; ייקבעו הוראות תחילה ותחולה, לרבות החלה אקטיבית של ההסדר המוצע על חיילים שיהיו בשירות סדיר ביום התחילה.

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

המצב החוקי כיום, החל מיום 1 ביולי 2024, הוא שירות חובה של 30 חודשים לגבר. ככל שישמר ממוצע שירות של 30 חודשים (בין סך המשרתים בשירות מקוצר ובין סך המשרתים בשירות ארוך), אז העלות המשקית של ההצעה (במנותק מעלותה התקציבית של ההצעה עקב התגמול למי ששירותם הוא ארוך) תהיה ללא שינוי מהמצב הקיים. אם ממוצע השירות יעלה על 30 חודשים הרי שלהצעת החוק עלות המשקית הנאמדת בכ-1.1 מיליארדי ש"ח מדי שנה לכל חודש שירות, ואם ממוצע השירות יפחת מ-30 חודשים אזי מודל השירות הדיפרנציאלי עתיד להביא להתייעלות משקית בהיקף דומה. ההתייעלות תבוא על ידי בכך שיתאפשר שחרורם המוקדם של חיילים שאין צורך בשירותם למשך כל תקופת שירות הסדיר הרגילה הקבועה בחוק. לאור השפעתו הכלכלית המשמעותית של ממוצע השירות, מוצע לקבוע בחוק שהוא ייקבע בצו באופן שיאפשר לוודא שהארכת משך השירות מתמקדת בסוגי חיילים שבהם קיים מחסור; יחד עם זאת, בשל הפגיעה בשוויון בין מי שיידרש לשרת את מלוא התקופה ובין מי שישוחרר לאחר תקופה קצרה יותר, מוצע לתגמל את המשרתים שיידרשו לשירות ארוך יותר, ולכך עלות תקציבית שתיגזר ממספר המשרתים כאמור וממשך שירותם.

לעניין שנת 2024, מלחמת חרבות ברזל מחייבת הארכה של השירות הסדיר, דבר שהתבצע עד כה באמצעות גיוס חירום לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 ("צווי 8"); אישור החוק, גם בהתחשב בתוספת התגמול שתינתן למשרתים, לא צפוי להביא לתוספת תקציבית ביחס למצב זה בשנת 2024.

ואולם לעניין השנים 2025-2027 (שנות הנומרטור), הרי שלהצעה עלות שלא נלקחה בחשבון בבניית הנומרטור, ולפיכך יש צורך בפעולה מאזנת. לפיכך בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ולצורך יישום החלטה זו יקצה משרד הבטחון סך של _____ בשנת 2025, סך של _____ בשנת 2026 וסך של _____ בשנת 2027 והכל מתקציב ה_____, שלו, לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור.

ה. הערות משרדי ממשלה וגורמים אחרים

הצעת החוק תואמה עם משרד המשפטים ועם משרד האוצר. המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-מנהלי) סמך ידיו על הצעת החוק.

ו. להלן נוסח החוק המוצע:

הצעת חוק שירות ביטחון (תיקון מס' ____ והוראת שעה), התשפ"ד-2024

1. תיקון סעיף 15 בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 15 -

(1) האמור בו יסומן כסעיף קטן "א)", ובו, בפסקה (1), המילים "עד יום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024)" – יימחקו, והסיפה החל במילים "ושל שלושים חודשים" – תימחק;

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) (1) על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), נקרא יוצא צבא, גבר, כאמור באותו סעיף קטן להתייצב לשירות סדיר במערך, במקצוע או בתפקיד, שהשר קבע בצו לפי הוראות פסקה (2) שתקופת השירות הסדיר בו תהיה קצרה מהתקופה החלה על יוצא הצבא לפי סעיף קטן (א)(1), יעודכן משך השירות הסדיר בו יהא חייב יוצא הצבא לתקופה שנקבעה בצו כאמור לגבי אותו מערך, יחידה, מקצוע או תפקיד; מועד העדכון האמור ייקבע בפקודות הצבא.

(2) שר הביטחון יקבע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות, מקצועות או תפקידים שתקופת השירות הסדיר בהם תהיה קצרה מהתקופות האמורות בסעיף קטן (א)(1), ובלבד שלא תהיה קצרה מעשרים ושמונה חודשים. בצו כאמור ייקבעו, לאחר התייעצות עם שר האוצר, יעדים לעניין ממוצע תקופות השירות הסדיר של יוצאי צבא, גברים, שהמועד שנקבע להתייצבותם לשירות כאמור בצו לפי סעיפים 13 או 14 חל ביום תחילתו של חוק שירות ביטחון (תיקון מס' XX), התשפ"ד-2024, או לאחרי.

(ג) השתנתה הצבתו של יוצא צבא, גבר, במהלך שירותו הסדיר, באופן שיש בו כדי לשנות את תקופת השירות הסדיר שהוא חייב בה לפי סעיף זה, יחולו לעניין תקופת שירותו הסדיר ההוראות שלהלן:

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשפ"ב, עמ' 760

(1) אם תקופת השירות הסדיר שחייב בה יוצא הצבא במערך, במקצוע או בתפקיד שאליו עבר (בפסקה זו – ההצבה החדשה) ארוכה מתקופת השירות הסדיר שהיה חייב בה במערך, במקצוע או בתפקיד הקודם שבו הוצב (בפסקה זו – ההצבה הקודמת), יהיה חייב בתקופת שירות סדיר בהתאם להצבה החדשה, אלא אם כן נקבע אחרת בפקודות הצבא ובלבד שתקופת השירות הסדיר לא תהיה ארוכה מזו שהיה חייב בה בהצבה החדשה.

(2) אם תקופת השירות הסדיר שחייב בה יוצא הצבא בהצבה החדשה קצרה מתקופת השירות הסדיר שהיה חייב בה בהצבה הקודמת, יהיה חייב בתקופת שירות סדיר לפי כללים שייקבעו בפקודות הצבא, ובלבד שלא תהיה ארוכה מזו שהיה חייב בה בהצבה הקודמת.

(ד) שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לחצי שנה, על ממוצע תקופות השירות הסדיר של יוצאי צבא גברים לפי סעיף זה, לצורך בחינת העמידה ביעדים שנקבעו בצו לפי סעיף קטן (ב)(2).

(ה) ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תקיים אחת לחצי שנה דיון בדיווחים שהתקבלו לפי סעיף קטן (ד), לשם מעקב על ביצוע ההוראות לפי סעיף זה.

הוספת סעיף 15 א 2. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא:

"תגמול בעד תקופת 15 א. (א) יוצא צבא המשרת שירות סדיר למשך שירות מזכה תקופה העולה על עשרים ושמונה חודשים, ישולם לו, מדי חודש, בעד תקופת השירות שמהחודש העשרים ותשעה לשירותו ועד תום השירות הסדיר שאליו נקרא לפי חוק זה (בסעיף זה – התקופה המזכה), תגמול בסכום שיקבע ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל, באישור שר הביטחון, בפקודות הצבא, נוסף על התשלומים המשולמים לו לפי כל דין.

(ב) במניין תקופת עשרים ושמונה החודשים והתקופה המזכה, כאמור בסעיף קטן (א), לא תובא בחשבון -

(1) תקופה שבה יוצא הצבא היה בשירות בלא תשלום ;

(2) תקופה שבה נדחה שירותו של יוצא הצבא לפי סעיף 36 ;

(3) תקופה שאין רואים אותה כתקופה שבה יוצא הצבא מילא חובת שירות סדיר, לפי סעיף 18.

הוראת שעה 3. בתקופה של חמש שנים שיימנו מיום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) (להלן – תקופת הוראת השעה) יקראו את סעיפים 15 ו-15א לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 1 ו-2 לחוק זה, בשינויים אלה :

(1) במקום "שלושים ושניים" יבוא "שלושים ושישה" ;

(2) במקום "עשרים ושמונה" יבוא "שלושים ושנים" ;

(3) במקום "העשרים ותשעה" יבוא "השלושים ושלושה".

תחילה ותחולה 4. (א) תחילתו של חוק זה ביום פרסומו (להלן – יום התחילה).

(ב) (1) סעיף 15 לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, יחול גם על יוצא צבא שהיה בשירות סדיר ביום התחילה או לאחריו.

(2) סעיף 15א לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, יחול גם על יוצא צבא שהיה בשירות סדיר ביום התחילה או לאחריו ; יוצא צבא כאמור ששירותו הסדיר החל לפני יום התחילה, ישולם לו, בעד תקופת השירות שמהחודש השלושים ושלושה לשירותו ועד תום השירות הסדיר שאליו נקרא לפי חוק זה, מענק בסכום שיקבע ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל, באישור שר הביטחון, בפקודות הצבא, נוסף על התשלומים המשולמים לו לפי כל דין.

(ג) בסעיף זה -

"יוצא-צבא" ו"שירות סדיר" – כהגדרתם בחוק העיקרי ;

"התקופה המזכה" – כהגדרתה בסעיף 15א(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה.

5. צו ראשון לפי סעיף 15(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק זה, יובא לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בתוך 90 ימים מיום התחילה.
6. דיווח ראשון לפי סעיף 15(ד) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק זה, יימסר לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת בחודש ינואר 2027.
7. חובת דיווח לכנסת – הוראת שעה
- (א) בתקופה שמיום התחילה עד יום כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027), ידווח שר הביטחון, לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אחת לחצי שנה, על היערכות צבא הגנה לישראל לעמידה ביעדים שנקבעו בצו לפי סעיף 15(ב) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק זה.
- (ב) דיווח ראשון לפי סעיף קטן (א) יימסר לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת בחודש ינואר 2025.

דברי הסבר

כללי

מאז קום המדינה חלה חובת שירות בצבא לישראל (להלן – צה"ל). חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), קובע את ההסדרים הנוגעים לגיוס ושירות בצה"ל, לרבות תקופת השירות הצבאי אשר נדרשים לבצע יוצאי-צבא ומיועדים לשירות ביטחון. עד שנת 1995, קבע החוק כי משך השירות הסדיר של יוצא-צבא גבר יהיה 30 חודשים. בפועל, ובמשך כעשרים שנה, הוארך שירותם של גברים באופן גורף בחצי שנה, בצו של שר הביטחון שנקבע מכוח סעיף 34 לחוק. בשנת 1995 תוקן החוק ונקבעה לגבי גברים תקופת שירות סדיר של 36 חודשים. בשנת 2015 תוקן החוק פעם נוספת, ונקבע כי משך השירות הסדיר של גברים יהיה 32 חודשים לתקופה קצובה, ולאחר מכן יקוצר ל-30 חודשים. הקיצור ל-30 חודשים נכנס לתוקפו בימים אלה, ועתיד היה לחול על מי ששירותו החל ביום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) ואילך. אף כי משך השירות של גברים השתנה לאורך השנים, הרי שמאז קום המדינה אורך שירות החובה לגברים נקבע באופן אחיד, בלא קשר לתפקיד ולאופי השירות. בעקבות הצרכים העדכניים של צה"ל במשאבי כוח אדם על רקע מלחמת חרבות ברזל, נדרש לבטל את קיצור משך שירות החובה ל-30 חודשים. על פי המוצע, ברירת המחל תהיה שיוצא-צבא גבר יהיה חייב בתקופת שירות סדיר בת 32 חודשים ובמהלך תקופת הוראת השעה, 36 חודשים.

לצד זאת, ובשים לב לפגיעה בזכויות היסוד ובחירויות הפרט הנובעת מעצם היות השירות הסדיר שירות חובה, מוצע להתאים את תקופת השירות הסדיר לגדר ההכרח הביטחוני ולהתאימה לצרכים ולדרישות המבצעיות של צה"ל, כך שבמערכים, יחידות, מקצועות ותפקידים מסוימים שבהם לא נדרשת תקופת הכשרה ממושכת וכן לא נדרשת תקופת שירות ארוכה, תקופת השירות של יוצאי-צבא גברים תהיה קצרה יותר. כלומר, בניגוד לעבר, משך השירות של יוצאי-צבא גברים יותאם מעתה למערכים, ליחידות, למקצועות ולתפקידים שבהם הם משרתים.

בהתאם, מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות מקצועות ותפקידים שתקופת השירות הסדיר בהם תהיה קצרה מ-32 חודשים (או מ-36 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), אך לא פחות מ-28 חודשים (או מ-32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה).

עוד מוצע לקבוע כי מי שיידרש לשרת תקופת שירות העולה על 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), יקבל, בעד תקופת השירות שמהחודש ה-29 לשירותו (או מהחודש ה-33 לשירותו בתקופת הוראת השעה) ועד תום שירותו הסדיר, תגמול שישתלם בנוסף על דמי הקיום המשולמים מכוח פקודות הצבא. זאת, כהוקרה על שירותו ובמטרה לצמצם את אי השוויון הגלום בקביעתן של תקופות שירות שונות. ההסדר המוצע אף מצמצם את ההבחנה בין יוצא-צבא גבר ויוצא-צבא אישה ביחס למשך שירותם הצבאי. ככלל, בהתאם לסעיף 16 לחוק, מחויבות נשים בשירות של 24 חודשים. קיצור משך השירות לגברים במערכים,

ביחידות, במקצועות ובתפקידים שיקבע שר הביטחון בהתאם להסדר המוצע, יקרב את משך השירות של חלק משמעותי מהגברים למשך שירותן של נשים. לצד זאת, תישמר האפשרות לנשים להתנדב לתפקידים שקבע שר הביטחון בהתאם לסעיף 16 לחוק, שלפיו דין יוצא צבא אישה, שהתנדבה לשרת באחד התפקידים שקבע שר הביטחון לפי אותו סעיף כדין יוצא צבא גבר. בהתאם, משך שירותן יהיה כשל גברים המשרתים באותם תפקידים. כמו כן, הן יהיו זכאיות לאותם התנאים שיחולו על גברים המשרתים באותם תפקידים – לרבות התגמול הנוסף שישולם בעד תקופת השירות שמעבר ל-28 חודשים (או מעבר ל-32 חודשים בתקופת הוראת השעה).

סעיף 1(1) מוצע לתקן את סעיף 15 לחוק ולעגן בו, כברירת מחדל, לגבי יוצאי צבא גברים, תקופת שירות סדיר העומדת על 32 חודשים. זאת, חלף הדין הקיים שלפיו החל מיום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) צפויה הייתה תקופת השירות הסדיר של גברים לעמוד על 30 חודשים (ראו סעיף 15(א) לחוק כתיקונו המוצע).

סעיף 1(2) מוצע לעגן בחוק, בסעיף 15(ב) עד (ה) כנוסחו המוצע, מנגנון של שירות חובה מותאם לגברים, שיאפשר, כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, לקבוע תקופת שירות סדיר קצרה יותר מ-32 חודשים לגברים המשרתים במערכים, ביחידות, במקצועות או בתפקידים שיקבע שר הביטחון, בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ובלבד שמשך שירות החובה של גברים כאמור לא יפחת מ-28 חודשים.

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי יוצא צבא גבר שנקרא לשירות במערך, במקצוע או בתפקיד ששר הביטחון קבע לגביו בצו תקופת שירות קצרה יותר, יהיה חייב בשירות סדיר לתקופה שנקבעה בצו ביחס לאותו מערך, מקצוע או תפקיד כאמור, ובלבד שלא תפחת מ-28 חודשים. בנוסף, מוצע לקבוע כי במסגרת הצו האמור יקבע שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר האוצר, יעדים לעניין ממוצע תקופות השירות לגברים שנקראו להתייצב לשירות החל מיום התחילה ואילך.

בסעיף קטן (ג) מוצע לקבוע הסדרים למקרים שבהם השתנתה הצבתו של יוצא-צבא במהלך השירות הצבאי. על פי המוצע, אם תקופת השירות החלה לגבי יוצא הצבא במערך, במקצוע או בתפקיד החדשים שבהם הוצב (להלן - ההצבה החדשה) ארוכה מהתקופה שחלה עליו בהצבה הקודמת, תהיה תקופת השירות בהתאם להצבה החדשה. לעומת זאת, אם תקופת השירות שיוצא צבא חייב בה הצבה החדשה קצרה מתקופת השירות הקבועה להצבה הקודמת, הרי שתקופת השירות שהוא יהיה חייב בה תיקבע בהתאם לכללים שייקבעו בפקודות הצבא (בידי ראש המטה הכללי של צה"ל), ובכל מקרה היא לא תהיה ארוכה מהתקופה שבה היה חייב בהצבה הקודמת (וכן, בהתאם לסמכות שר הביטחון לפי סעיף קטן (ב) כנוסחו המוצע, לא תהיה קצרה מ-28 חודשים).

בסעיף קטן (ד) מוצע לקבוע כי שר הביטחון ידווח לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מדי חצי שנה, על עמידה ביעדים שנקבעו בצו לפי סעיף קטן (ב), וזאת לצורך בחינת העמידה ביעדים שנקבעו בצו האמור. על פי המוצע בסעיף 5 להצעת החוק, יימסר הדיווח הראשון לוועדה בחודש ינואר 2027. כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 6 להצעת החוק, עד לאותו מועד ימסור שר הביטחון לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת דיווח על

היערכות צה"ל לעמידה ביעדים הנזכרים.

לבסוף מוצע, בסעיף קטן (ה), לקבוע כי ועדת החוץ והביטחון של הכנסת תקיים, אחת לחצי שנה, דיון בדיווחים שהתקבלו לפי סעיף קטן (ד) המוצע, וזאת לשם ביצוע מעקב אחר יישום מודל שירות החובה המותאם לגברים והעמידה ביעדים שנקבעו.

סעיף 2 מוצע לקבוע, בסעיף 15א לחוק כנוסחו המוצע, כי יוצא-צבא גבר אשר יידרש לבצע תקופת שירות סדיר ארוכה מ-28 חודשים יקבל, מדי חודש, החל מהחודש ה-29 ועד סיום שירות החובה שלו (להלן – התקופה המזכה) תגמול נוסף בגין תקופת שירות זו. גובה התגמול ייקבע בפקודות הצבא בידי ראש המטה הכללי של צה"ל ובאישור שר הביטחון, ויכול שייקבע כאמור תגמול שונה בהתאם למערך, לתפקיד ולמקצוע, וכן יכול שייקבע כי גובה התגמול יעלה לאורך תקופת השירות המזכה.

לעניין זה, מוצע לקבוע, בסעיף 15א(ב) המוצע, כי במניין תקופת 28 החודשים וכן במניין התקופה המזכה בתגמול הנוסף, לא יובאו בחשבון תקופות מסוימות המנויות באותו סעיף. כך למשל, לא תובא בחשבון תקופה שאין רואים אותה כתקופה שבה יוצא הצבא מילא חובת שירות סדיר לפי סעיף 18 לחוק, קרי תקופה שבה הוא היה במעמד של נעדר מהשירות, לרבות עריק.

כאמור, מתן התגמול הנוסף בזמן השירות הצבאי, בא לתגמל את המשרתים במערכים, ביחידות, במקצועות ובתפקידים השונים, שמשך השירות בהם ארוך יותר, ולהוקיר באופן מיוחד את שירותם. יובהר כי מאחר שמדובר בשירות חובה, הרי שתגמול זה אינו מהווה שכר, על כל הנובע מכך, ומעמדו כמעמד התשלומים המשולמים היום למשרתים בשירות סדיר מכוח פקודות הצבא (דמי הקיום).

סעיף 3 לאור צורכי צה"ל בשל מלחמת חרבות ברזל כמפורט לעיל, מוצע לקבוע כהוראת שעה לתקופה של 5 שנים, שיימנו מה-1 ביולי 2024, כי משך השירות לגברים יעמוד על 36 חודשים וכי מי שישרת באחד מהמערכים, היחידות, המקצועות או התפקידים שנקבעו בצו שר הביטחון, לא יפחת שירותו מתקופה של 32 חודשים. בהתאמה, מוצע לקבוע כי התגמול הנוסף ישתלם בתקופת הוראת השעה מהחודש ה-33 לשירות.

סעיף 4 מוצע כי הארכת תקופת שירות החובה ליוצא צבא גבר ל-36 חודשים תיכנס לתוקפה עם פרסומו של החוק ותחול גם על מי שהחל בשירותו ערב כניסתו לתוקף של ההסדר המוצע, מהטעמים שפורטו לעיל. כן מוצע, כי התגמול הנוסף, שההסדר לתשלומו מעוגן בסעיף 15א המוצע, ישולם החל מיום התחילה, גם למי ששירותו הסדיר החל טרם מועד התחילה, ובלבד שביום התחילה הוא היה בשירות סדיר.

התיקון מבקש להחיל את הארכת השירות על כל החיילים שמצויים כעת בשירות סדיר באופן אקטיבי. החלה אקטיבית כאמור הנה חריג לכלל המשפטי לפיו ככלל החלה של הסדר חדש תחול מכאן ולהבא, ויש בה פגיעה מסוימת בהסתמכותם של אותם חיילים על החוק שעמד בתוקפו במועד תחילת שירותם. יחד עם זאת, צורך השעה מחייב להחיל את הארכת השירות על חיילים אלה. יצוין כי החל מחודש אוקטובר 2023 נקראו חיילים

רבים שסיימו את שירותם הסדיר לשירות חירום לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, בצמוד למועד סיום שירותם הסדיר, ובפועל חלק גדול מהם המשיכו בשירות ביחידותיהם לתקופה של 4 חודשים נוספים או יותר. הצורך המבצעי מחייב המשך שירותם של החיילים שנמצאים כעת בשירות סדיר, לתקופה נוספת של 4 חודשים, כפי שיתקיים לגבי מי ששירותו יחל ממועד תחילת החוק ואילך. הסדרת הנושא על דרך של הארכת השירות הסדיר נכונה יותר מאשר הסדר באמצעות גיוס חירום למילואים, שכן החיילים ימשיכו ברצף את שירותם, וככלל השירות ימשיך ביחידות בהן שירתו את השירות הסדיר. כמו כן יש להביא בחשבון את מגבלות השימוש בקריאה לשירות חירום במילואים, לאחר סיום מלחמת "חרבות ברזל", כאשר כאמור הצורך המבצעי בהמשך שירותם של אותם חיילים נדרש גם בהינתן סיום המלחמה כאמור.

בנוסף, ועל מנת לצמצם את הפגיעה בחיילים, מוצע לשלם למי שהיה בשירות סדיר ביום התחילה מענק בסכום שיקבע ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל, באישור שר הביטחון, בפקודות הצבא, וזאת בעד תקופת השירות שמהחודש ה-33 לשירותו ועד תום השירות הסדיר שאליו נקרא לפי חוק זה. גם מענק זה יינתן בנוסף על התשלומים המשולמים לו לפי כל דין ולמען הסר ספק יובהר, כי המענק אינו מהווה שכר, על כל הנובע מכך, ומעמדו כמעמד התשלומים המשולמים היום למשרתים בשירות סדיר מכוח פקודות הצבא (דמי הקיום).

סעיף 5 מוצע כי צו כמפורט בסעיף 15(ב) המוצע, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק המוצע, יובא לאישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת בתוך 90 ימים מיום התחילה. זאת, על מנת לאפשר היערכות של צה"ל לכניסתו של ההסדר החדש לתוקף. למען הסר ספק, יובהר כי הצו האמור ייכנס לתוקף רק ביום התחילה ואילך והוא יחול רק על מי שהחל בשירות סדיר מיום התחילה ואילך.

סעיף 6 מוצע לקבוע כי הדיווח הראשון לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת אודות ממוצע תקופות השירות של יוצאי צבא גברים יוגש לוועדה בחודש ינואר 2027.

סעיף 7 עוד מוצע לקבוע, כהוראת שעה, כי דיווח שר הביטחון לפי סעיף 15(ד) המוצע, כנוסחו בסעיף 1(2) לחוק זה, יתייחס, עד לשנת 2027, להיערכות צה"ל לעמידה ביעדים שנקבעו בצו שלפי סעיף 15(ב) המוצע, וכי דיווח ראשון כאמור יוגש לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת בחודש ינואר 2025.

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ח' בתמוז תשפ"ד
14 ביולי 2024

**הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בנושא אישור טיוטת חוק שירות
ביטחון [נוסח משולב] (תיקון מס' ... והוראת שעה), התשפ"ד-2024**

נושא ההחלטה:

אישור עקרוני של טיוטת חוק שירות ביטחון [נוסח משולב] (תיקון מס' ... והוראת שעה), התשפ"ד-2024, המציעה להאריך את תקופת שירות החובה בצה"ל לגברים, כהסדר קבע, ל-32 חודשים, תוך מתן סמכות לשר הביטחון לקבוע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות, מקצועות ותפקידים שמשך השירות בהם יהיה קצר יותר, ובלבד שמשך השירות כאמור לא יפחת מ-28 חודשים. כן מוצע לקבוע הוראת שעה, לתקופה של 5 שנים, לפיה תקופת השירות תעמוד על 36 חודשים, וקיצור התקופה יתאפשר עד ל-32 חודשים.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מאז קום המדינה חלה חובת שירות בצבא הגנה לישראל (להלן: צה"ל). חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986 (להלן: החוק), קובע את ההסדרים הנוגעים לגיוס ושירות בצה"ל, לרבות תקופת השירות הצבאי אשר נדרשים לבצע יוצאי-צבא ומיועדים לשירות ביטחון.

עד שנת 1995, קבע החוק כי משך השירות הסדיר של יוצא-צבא גבר יהיה 30 חודשים. בפועל, ובמשך כעשרים שנה, הוארך שירותם של גברים באופן גורף בחצי שנה, בצו של שר הביטחון שנקבע מכוח סעיף 34 לחוק. בשנת 1995 תוקן החוק ונקבעה לגבי גברים תקופת שירות סדיר של 36 חודשים. בשנת 2015 תוקן החוק פעם נוספת, ונקבע כי משך השירות הסדיר של גברים יהיה 32 חודשים לתקופה קצובה, ולאחר מכן יקוצר ל-30 חודשים. הקיצור ל-30 חודשים נכנס לתוקפו בימים אלה, ועתיד היה לחול על מי ששירותו החל ב-1 ביולי 2024 ואילך. אף כי משך השירות של גברים השתנה לאורך השנים, הרי שמאז קום המדינה אורך שירות החובה לגברים נקבע באופן אחיד, בלא קשר לתפקיד ולאופי השירות.

בשים לב לפגיעה בזכויות היסוד ובחירויות הפרט הנובעת מעצם היות השירות הסדיר שירות חובה, ולצד צרכים ביטחוניים המחייבים בעת הזו הארכה של שירות החובה עבור תפקידים מסוימים, בעיקר תפקידי לחימה, מוצע לצמצם את תקופת השירות הסדיר לגדר ההכרח הביטחוני ולהתאימה לצרכים ולדרישות המבצעיות של צה"ל, כך שבמערכים, ביחידות, במקצועות ובתפקידים מסוימים שבהם לא נדרשת תקופת הכשרה ממושכת וכן לא נדרשת תקופת שירות ארוכה, תקופת השירות של יוצאי-צבא גברים תהיה קצרה יותר. כלומר, בניגוד לעבר, משך השירות של יוצאי-צבא גברים יותאם מעתה למערכים, ליחידות, למקצועות ולתפקידים שבהם הם משרתים.

על פי המוצע, ברירת המחדל תהיה שיוצא-צבא גבר יהיה חייב בתקופת שירות סדיר בת 32 חודשים ובמהלך תקופת הוראת השעה, 36 חודשים. במקביל, מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע בצו, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מערכים, יחידות, מקצועות ותפקידים שתקופת השירות הסדיר בהם תהיה קצרה מ-32 חודשים (או מ-36 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), אך לא פחות מ-28 חודשים (או מ-32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה).

עוד מוצע לקבוע כי מי שיידרש לשרת תקופת שירות העולה על 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), יקבל, בעד תקופת השירות שמהחודש ה-29 לשירותו (או מהחודש ה-33 לשירותו בתקופת הוראת השעה) ועד תום שירותו הסדיר, תגמול שישתלם בנוסף על דמי הקיום המשולמים מכוח פקודות הצבא. זאת, כהוקרה על שירותו ובמטרה לצמצם את אי השוויון הגלום בקביעתן של תקופות שירות שונות. לעניין זה, מוצע בסעיף 2 להצעת ההחלטה כי גובה התגמולים המיוחדים כמפורט בהצעת החוק ייקבע בהסכמה של שר הביטחון עם שר האוצר.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:

ההצעה מעלה מספר קשיים משפטיים. ראשית, ההצעה מעלה קשיים משפטיים בכל הנוגע לפגיעה בשוויון, בין אלו שיגויסו לשירות חובה בצה"ל לתפקידים שתקופת שירות בהם הינה 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך הוראת השעה) לבין אלו שיגויסו לתפקידים שתקופת השירות בהם עולה על 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה). הדבר עתיד להביא לפגיעה רבה יותר בזכויות היסוד ובחירויות הפרט הנובעת מעצם היות השירות הסדיר שירות חובה, לגבי אלו שישרתו זמן ארוך יותר בשירות חובה.

בנוסף, ובפרט לעניין הוראת השעה, מוצע להגדיל את הנטל המוטל על האוכלוסיה המשרתת, ובכך להגדיל את אי השוויון אל מול קבוצות באוכלוסייה שאינן משרתות.

יחד עם זאת, הצעת החוק מבקשת לאזן, ככל הניתן, בין כלל האינטרסים והזכויות, בשים לב לצרכי הביטחון השונים, וכן כוללת בתוכה מנגנונים שיש בכוחם בכדי לצמצם את הפגיעה בשוויון.

כך, כאמור, מוצע לקבוע כי מי שיידרש לשרת תקופת שירות העולה על 28 חודשים (או 32 חודשים במהלך תקופת הוראת השעה), יקבל, בעד תקופת השירות שמהחודש ה-29 לשירותו (או מהחודש ה-33 לשירותו בתקופת הוראת השעה) ועד תום שירותו הסדיר, תגמול שישתלם בנוסף על דמי הקיום המשולמים מכוח פקודות הצבא. זאת, כהוקרה על שירותו ובמטרה לצמצם את אי השוויון

הגלום בקביעתן של תקופות שירות שונות.

לעניין הארכת השירות הסדיר במסגרת הוראת השעה, יובהר כי הדבר נדרש, באופן מיידי, לשם עמידה ביעדי צה"ל לשם מתן מענה לצרכי הביטחון הקיימים. הערכת הצורך במשאבי כוח האדם הנדרשים לצה"ל, עודכנה בעקבות אירועי השבעה באוקטובר 2023, במבט צופה עתיד, ובהיבטי בנין כוח נוכח צרכי הביטחון המיידים מעבר לתקופת מלחמת "חרבות ברזל"; לעניין זה, וגם בהתייחס להצעת החוק לתיקון חוק שירות ביטחון הנדונה בימים אלה בכנסת אשר מתייחסת לשילובם של תלמידי ישיבות שתורתם אמנותם, הרי שכפי שנמסר לנו, גיוסם של תלמידי ישיבות כאמור, תהליך שמערכת הביטחון עמלה עליו בימים אלה, לא יספיק בעת הזו כדי ליתן מענה לצרכים הביטחוניים כאמור, ובפרט בטווח הקצר והמידי.

אם כן, למרות הגדלת אי השוויון המשמעותית הגלומה בהצעת החוק ובפרט בתקופת הוראת השעה, ביחס לאוכלוסיות שאינן משרתות, התיקון האמור חיוני ונדרש לשם עמידה בצרכי צה"ל, גם בהינתן כניסתן של אוכלוסיות נוספות לנטל הגיוס. בנוסף, הגדלת אי השוויון מאוזנת על דרך קביעת ההסדר האמור בהוראת שעה לתקופה קצובה, וכן בהגדלת התגמולים הניתנים למשרתים.

קושי משפטי נוסף נובע מכך שהתיקון המוצע מבקש להחיל את הארכת השירות על כל החיילים המצויים כעת בשירות סדיר, באופן אקטיבי. החלה אקטיבית כאמור הנה חריג לכלל המשפטי לפיו ככלל החלה של הסדר חדש תחול מכאן ולהבא, ויש בה פגיעה מסוימת בהסתמכותם של אותם חיילים על החוק שעמד בתוקפו במועד תחילת שירותם. יחד עם זאת, צורך השעה מחייב להחיל את הארכת השירות על חיילים אלה. יציין כי החל מחודש אוקטובר 2023 נקראו חיילים רבים שסיימו את שירותם הסדיר לשירות חירום לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008, בצמוד למועד סיום שירותם הסדיר, ובפועל חלק גדול מהם המשיכו בשירות ביחידותיהם לתקופה של 4 חודשים נוספים או יותר. כפי שנמסר לנו, הצורך המבצעי מחייב המשך שירותם של החיילים שנמצאים כעת בשירות סדיר, לתקופה נוספת של 4 חודשים, כפי שיתקיים לגבי מי ששירותו יחל ממועד תחילת החוק ואילך. הסדרת הנושא על דרך של הארכת השירות הסדיר נכונה יותר מאשר הסדר באמצעות גיוס חירום למילואים, שכן החיילים ימשיכו ברצף את שירותם, וככלל השירות ימשיך ביחידות בהן שירותו את השירות הסדיר. כמו כן יש להביא בחשבון את מגבלות השימוש בקריאה לשירות חירום במילואים, לאחר סיום מלחמת "חרבות ברזל", כאשר כאמור הצורך המבצעי בהמשך שירותם של אותם חיילים נדרש גם בהינתן סיום המלחמה כאמור, בהיבטי בניין כח נוכח הצרכים הבטחוניים הצפויים בשנים הקרובות.

בנוסף, ועל מנת לצמצם את הפגיעה בחיילים, מוצע לשלם למי שהיה בשירות סדיר ביום התחילה מענק בסכום שיקבע ראש המטה הכללי של צבא-הגנה לישראל, באישור שר הביטחון, בפקודות הצבא, וזאת בעד תקופת השירות שמהחודש ה-33 לשירותו ועד תום השירות הסדיר שאליו נקרא לפי חוק זה. זאת בנוסף לכלל הזכויות המגיעות לו לפי כל דין, לרבות התגמול הנוסף שהוזכר לעיל.

להשלמת התמונה יצוין, כי ההסדר המוצע אף מצמצם את ההבחנה בין יוצא-צבא גבר ויוצא-צבא אישה ביחס למשך שירותם הצבאי. ככלל, בהתאם לסעיף 16 לחוק, מחויבות נשים בשירות של 24

חודשים. קיצור משך השירות לגברים במערכים, ביחידות, במקצועות ובתפקידים שיקבע שר הביטחון בהתאם להסדר המוצע, יקרב את משך השירות של חלק משמעותי מהגברים למשך שירותן של נשים. לצד זאת, תישמר האפשרות לנשים להתנדב לתפקידים שקבע שר הביטחון בהתאם לסעיף 16 לחוק, שלפיו דין יוצא צבא אישה, שהתנדבה לשרת באחד התפקידים שקבע שר הביטחון לפי אותו סעיף כדין יוצא צבא גבר. בהתאם, משך שירותן יהיה כשל גברים המשרתים באותם תפקידים.

על כן, מהטעמים האמורים לעיל, בשל הצרכים הבטחוניים יוצאי הדופן הקיימים בעת הזו, ועל אף הקשיים המשפטיים הניכרים הגלומים בכך, אנו סבורים כי אין מניעה משפטית לקדם את הצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

נוסח הצעה תואם עם הגורמים הרלוונטיים במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעה.

בברכה,

פזית תדהר, עו"ד
סגנית היועץ המשפטי לנושאי
רגולציה וחירום